

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра кримінального права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 31 серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Кримінально-правове забезпечення охорони довкілля
Викладач (-і)	Кернякевич-Танасійчук Юлія Володимирівна, доц., д.ю.н., зав. кафедри судочинства
Контактний телефон викладача	Кернякевич-Танасійчук Юлія Володимирівна (0342) 596178
Е-mail викладача	Кернякевич-Танасійчук Юлія Володимирівна yulia.kerniakevych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку та розкладу занять на кафедрі. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, перевірка виконаних індивідуальних науково-дослідних, творчих завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є кримінальне законодавство України, що визначає злочини у сфері довкілля та заходи кримінально-правового забезпечення охорони довкілля, практика його застосування, а також науково-теоретичні дослідження у цій сфері.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика злочинів проти довкілля. 2. Кримінальна відповідальність за злочини проти довкілля. <p>У системі глобальних викликів сучасності екологічна проблема характеризується найвищим ступенем складності зовнішніх і внутрішніх взаємозв'язків. Серед пріоритетних завдань, які вирізняються у цьому контексті, є розробка напрямів кримінально-правової охорони навколишнього природного середовища (довкілля).</p> <p>Загострення конфлікту, породженого антропогенним впливом на довкілля, підвищує вимоги до кримінально-правових засобів охорони довкілля, як засобів боротьби з особливо небезпечними проявами людської діяльності, в результаті якої створюється загроза самому існуванню людського суспільства через руйнацію його середовища. Ефективність вирішення проблеми кримінально-правової охорони довкілля залежить від ступеня напрацювання цього інституту, реального відображення ним суспільних відносин у певний історичний період розвитку і взаємодії його з іншими інститутами правової системи.</p> <p>Саме тому, знання щодо правильної кримінально-правової оцінки посягань на довкілля, класифікації злочинів проти довкілля та визначення наслідків таких злочинних посягань є обов'язковою умовою підготовки здобувачів освіти. Підготовка юристів-фахівців у сфері кримінально-правового забезпечення охорони довкілля повинна стати одним з пріоритетних напрямів у правоохоронній діяльності держави на сучасному етапі. Важливо, щоб здобувачі освіти володіли необхідними знаннями у сфері кримінально-правового забезпечення охорони довкілля виконання покарань і могли їх застосовувати на практиці.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Кримінально-правове забезпечення охорони довкілля» є формування в здобувачів освіти системи знань, вмінь і навичок щодо правильної кримінально-правової оцінки посягань на довкілля, класифікації злочинів проти довкілля та визначення наслідків таких злочинних посягань.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни «Кримінально-правове забезпечення охорони довкілля» є набуття здобувачами освіти знань та розуміння змісту кримінального</p>	

законодавства, практики діяльності правоохоронних органів щодо охорони довкілля за допомогою кримінально-правових засобів, наукових положень щодо шляхів вирішення проблемних питань застосування законодавства, що стосується кримінально-правового забезпечення охорони довкілля.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Здатність до розуміння предметної області проблем кримінально-правового забезпечення охорони довкілля та розуміння професійної діяльності за спеціальністю.

Здатність розробляти та керувати науковими проектами.

Здатність застосування методології та методики дослідницької роботи для створення нових систем утворюючих знань.

Здатність до поєднання освіти з наукою та практикою шляхом знаходження інноваційних складових у науковій та освітянській діяльності.

Фахові компетентності:

Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері кримінально-правового забезпечення охорони довкілля та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

Здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти, що регулюють кримінально-правового забезпечення охорони довкілля, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

Здатність визначати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері публічного права, зокрема кримінального та екологічного, досягати наукових результатів, що створюють нові знання.

Здатність застосовувати знання основ педагогічної діяльності, дидактики вищої школи, традиційні та інноваційні форми навчання і педагогічні технології у сфері професійної діяльності.

Здатність розробляти проекти нормативно-правових актів у сфері кримінально-правового забезпечення охорони довкілля.

Програмні результати навчання:

Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми кримінально-правового забезпечення охорони довкілля державною та іноземною мовами, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень тощо), наявні літературні дані.

Застосовувати наукові знання термінології, основні закономірності юридичного мислення та пізнання, формулювати поняття і категорії, класифікувати злочини проти довкілля та правильно їх кваліфікувати.

Розуміти загальні принципи та методи правових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних наукових дослідженнях в юридичній та у викладацькій практиках.

Розробляти пропозиції щодо вдосконалення чинного кримінального законодавства на основі проведеного дослідження.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	081 Право	2	вибірковий
Тематика курсу			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття сам. роб.
Модуль I. Загальна характеристика злочинів проти довкілля.			
Тема № 1. Злочини проти довкілля як соціальна та правова проблема сучасності.		4	2 12
Модуль II. Кримінальна відповідальність за злочини проти довкілля.			
Тема № 2. Загальна характеристика злочинів проти довкілля.		4	2 12
Тема № 3. Злочини проти довкілля Карпатського регіону.		4	2 12
Тема № 4. Наслідки вчинення злочинів проти довкілля.		4	2 12
Тема № 5. Тенденції сучасної кримінально-правової політики у сфері охорони довкілля.		4	2 12
ЗАГ.:		20	10 60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни базується на нормативних приписах, викладених в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», схваленому в новій редакції Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», протокол № 1 від 28.01.2020 р. – https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/08/polozhennya2020_org_os_proc.pdf		
Вимоги до письмових робіт	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання здобувачами трьох письмових індивідуальних науково-дослідних завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка презентації (не менше 15 слайдів) до однієї з тем навчальної дисципліни (вибір здійснюється спільно викладачем та здобувачем). Максимальна оцінка – 10 балів. 2. Аналіз та узагальнення судової практики з визначеної викладачем теми навчальної дисципліни, що охоплює не менше 5 судових рішень. Максимальна оцінка – 10 балів. 3. Формування розширеної бібліографії (не менше 20 вітчизняних та іноземних джерел) за одною з тем навчальної дисципліни. Максимальна оцінка – 5 балів. <p>Максимальний бал за письмові семестрові роботи становить 25 балів.</p>		
Семінарські заняття	<p>Поточний контроль знань на семінарських заняттях передбачає усне опитування для з'ясування розуміння здобувачами відповідної теми і розв'язання практичних завдань до теми. Результати усної відповіді здобувача оцінюються від 1 до 5 балів.</p> <p>Навчальним планом на дисципліну відведено 10 год. семінарських занять (5 занять). Максимальний бал за семінарські заняття – 5×5=25 балів.</p>		
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни (семестрового екзамену), якщо він виконав усі види робіт, передбачені силабусом, та набрав за результатами семестрового (поточного) контролю не менше 25 балів.		

Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – екзамен – проводиться в усній формі та передбачає усне опитування-співбесіду зі здобувачем на предмет з'ясування опанування ним предмету навчальної дисципліни, системності набутих ним компетентностей. Екзаменаційний білет включає 5 питань по 10 балів кожне. Максимальний бал за екзамен – 50 балів.
----------------------	---

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових декількох видів письмових робіт, про які йшлося в попередньому розділі. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у визначені керівником терміни, загалом, не пізніше дня проведення останнього семінарського заняття. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що здобувачі відвідають лекції і семінарські заняття з дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини на семінарських заняттях, він/вона презентує виконані завдання викладачу під час консультацій. Письмові роботи направляються викладачу на електронну пошту.

8. Рекомендована література

1. Кобецька Н. Р. Кримінально-правова політика в галузі злочинів проти довкілля: проблеми та сучасні тенденції / Політика в сфері боротьби зі злочинністю України: теоретичні та прикладні проблеми: монографія / за заг. ред. проф. П. Л. Фріса та проф. В. Б. Харченка. Івано-Франківськ Харків, 2016. С. 332-341.
2. Крайник Г.С. Кримінальна відповідальність за забруднення або псування земель в Україні: монографія. Харків: Друкарня Мадрид, 2019. 204 с.
3. Матвійчук В. К. Кримінально-правова охорона навколишнього природного середовища (кримінально-правове та кримінологічне дослідження): монографія. Київ: «Азимут-Україна», 2005. 464 с.
4. Митрофанов І. І. Кримінально-правове забезпечення протидії злочинам проти довкілля: монографія. Одеса: Видавництво «Фенікс», 2015. 380 с.
5. Турлова Ю. А. Екологічна злочинність в Україні: кримінально-правові та кримінологічні засади протидії: монографія. Київ: Знання України, 2018. 459 с.
6. Шульга А. М. Злочини проти довкілля. Питання кваліфікації: науково-практичне видання. Харків: НікаНова, 2012. 192 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в Методичних рекомендаціях до вивчення відповідної дисципліни, які надаються здобувачу в електронній формі до початку семестру.

Викладач _____ доц. Ю.В. Кернякевич-Танасійчук